

Pri. 34. num. 11.

1769, 8 20

8

PROGRAMMA
DE
PRIVILEGIO PVPILLI
L. XIX. D. DE REB. AVCTOR. IVD. POSS.
EIVS HEREDI DENEGATO

QVO
PRAENOBILISSIMI AC DOCTISSIMI
CANDIDATI

IO. FRIDERICI GÜNTHER

ADVOCATI DRESDENSIS
DISPUTATIONEM INAUGURALEM

DE
HYPOTHECA PVPILLORVM
AC MINORVM FEVDALI SAXONICA
TACITA

D. XVI. SEPT. CIOCCCLXVIII.

INSTITVENDAM
RITE INDICIT

CAROL. FRIDER. WALCHIVS, D.

ORD. IVRISCONS. H. T. DECANVS.

152-6

I E N A E
L I T T E R I S S T R A V S S I I .

PROGRAMMA

DE

PRIVILEGIO PAPIALI

ANNO DOMINI MDCCLXXII
EIVS HEREDI DELEGATO

CVO

TRADITIONEM AD DOCTRINAM

CANDIDATI

IO. TRIDERICI GUNTHER

AD VAGANTIA

INSTITUTIONEM

HYPOTHeca PAPILLORVM

AD MEMORIAM PAPIALIA

PACTA

IN ANNO DOMINI MDCCLXXII

INSTITUTIONEM

INSTITUTIONEM

CAROLFRIDR. WALCHER D.

GEN. DIRECTOR. H. D. DIRECTOR

IN ANNO DOMINI

INSTITUTIONEM

QVVM CONSVLTISSIMVS CANDIDATVS, cuius disputatio sollempnis a me iam pro officii ratione more maiorum est nuncianda, libello suo, ei destinato, de hypotheca feudali, legum potissimum Saxonicarum ex praescripto minoribus ac pupillis competente differit: in mentem mihi venit quaestio: *num quoque heredibus pupillarum minorumque hypotheca tacita in bonis tutorum ac curatorum sit tribuenda; an potius illa ipsis deneganda?* ac controuersia, quae de illa magno cum feruore superiori potissimum seculo inter iuriconsultos magni nominis est agitata. Quantum ego quidem scio, primus fuit, qui eam quaestionem attigit MATTHIAS COLERVS a), dicasteriorum Ienensium quondam praeses grauissimus, ea ratione, vt vna cum collegis suis ius hoc heredibus haud competere traderet. Licet initio praeceptum hoc iuriconsultorum Ienensium haud displiceret BENED. CARPZOVIO b); postea tamen sententiam suam mutauit c) atque descendit in contrariam; neque solus eam adoptauit; sed plures

A 2

simul

a) *decis. Germaniae, part. 11. decis. 274. §. 4.* Testatur ibi COLERVS, etiam hanc opinionem a iuriconsultis Ienensibus, responso Islebiarum, ann. MDCLXXVIII. missa comprobata esse.

b) *iurisprud. forens. part. 11. const. XXIIII. def. 12.*

c) *respons. iur. electoral. libr. IIII. tit. IIII. respons. 33. num. 9.*

simul nactus est addeclas atque in his etiam IO. BRVNNE-
MANNVM *d*), licet alioquin a CARPZOVIO omni tempore, vt
a LABEONE CAPITO dissentiret *e*); Ienenfes vero et in his
duumiri, aduersus quos omnem reuerentiam habere merito
nos oportet, CHRIST. videlicet PHIL. RICHTERVS *f*) ac
GEORG. AD. STRVVIUS praeceptoris sui atque antesignani
COLERI dignitatem defendere ac tueri se posse crediderunt,
vbi cum MATTH. BERLICHIO *h*), GEORG. FRANZIO *i*) atque
aliis sententiam illius mascule propugnarent. Quum omnes
hi viri decidere studuerint hanc quaestionem hisque re-
centiores sese adgregauerint, videlicet WOLFG. ADAM.
LAVTERBACHIVS *k*), IO. VOETIVS *l*), DAVID. MEVIUS *m*),
ANTON. FABER *n*), GERH. GOTTL. TITIVS *o*) ac nouissime
HENRIC. GOTTFR. BAVERVS *p*) ac non minus eam copiose
tractarint: operis superuacanei culpam vix effugere possem,
si eundem laborem suscipere vellem ac heredibus pupilli pi-
gnus vindicare, quod nonnulli ipsi denegarunt; sed super-
sedeo hoc labore ac solum legem illam, quae toti huic liti
causam

d) ad L. 20. C. de administrat. lehrten Historie, tom. 1. p. 417.

e) memoranda hanc in rem est *f*) de iure et priuileg. creditor.
tutor. diff. VIII. p. 220.

GVILIELM. ERNEST. SCHMI- *g*) syntagm. iuris civil. ex. xxvi.
DII, trutina doctrinarum Io. Brun- ibes. 20. tom. 11. p. 22.

nemanni, quibus a Bened. Carpzovio *h*) part. I. conclus. 67. num. 32.

aliisque iuriconsultis Saxon. dissen- *i*) comm. in dig. tit. de pignor.
sionem existimant, quam sub au- num. 34.

spicis LYNCKERI Ienae c10xcvii. *k*) colleg. theor. pract. dig. libr. xx.
defendit, atque eo maiorem atten- tit. 2. vol. 11. p. 70.

tionem meretur, quod suppeditauit *l*) comm. dig. ead. tit. num. 18.

occasionem IO. BRVNNEMANNO *m*) part. VIII. decis. 393.

c1010cc lxxxviii. edendi ac simul *n*) cod. Sabaud. libr. VIII. tit. 2.

castigationem trutinæ Ienensis Hal. *o*) iur. priuat. cap. xvii. §. 2.

causâ fuit litis, inter LYNCKERVM *p*) diff. de pignore pupilli, Lipf.
ac BRVNNEMANNVM magno cum c1010clx.

feruore agitatae. Conferas die Haelli-
siben Beytraege zur iuristischen ge-

causam præbuit ac COLERVm cum eius affectatoribus in sententiam contrariam traxit, paullo curatius confidero. Defuncta est ea ex VLPIANI libris ad edictum sequentibus verbis q): *dabimusque ex his causis ipsi mulieri privilegium. Si quis quum tutor non esset, pro tutore negotia gessit privilegio locum esse manifestum est; nec interest, ipse debeat, qui gessit, siue heres eius ceterique successores: ipse autem pupillus habet privilegium; sed eius successores non habent. Sed acquirissimum erit ceteris quoque, quibus curatores quasi debilibus; vel prodigis dantur -- idem privilegium competere.*

ETSI alioquin longe alienus sim ab eorum modo leges interpretandi, qui, illas explicaturi, earum ab auctore incipiunt atque de eius vita, studiis, honoribus, ac scriptis sine ulla distinctione disputant; neque dispiciunt, vtrum id reuera lucem effato accendat; an ad intelligendam eam non faciat; nihilo tamen minus hac de lege ante omnia monere me oportet, eam ab auctore proficisci, qui adfessor fuit Papiniani ac Antonini Bassiani, Heliagabali aequè ac Alexandri Seueri ætate in primis floruit, videlicet Vlpiano. Eum vna cum Paulo sub imperio Seueri atque Antonini Bassiani adfessoris prouinciam administrasse, dicimus ex SPARTIANO r) ac LAMPRIDIO s). Posterior iurisconsultus alio loco animaduertit, Vlpianum, nisi in exilium missum; vel minimum remotum fuisse eius ab officio t); eo vero interfecto, Alexandrum Seuerum iurisconsultum nostrum maxima gratia esse profequutum atque ipsi ab imperatore grauissima demandata fuisse officia, AVRELIVS VICTOR v),

A 3

DIO

q) L. 19. D. de rebus auctor. iud. possidend.
r) in Pescennio nigro, cap. VII. p. 663.
s) io Alexandro Seuero, cap. 26. p. 924.
v) vit. Elagabali, cap. 16. Remo-

tum eum solum esse ab Elagabalo, purat ANT. SCHVETINGIVS in iurispud. Anteuustiniana, p. 524. in exilium autem eum esse missum, statuit GVIL. GROTIVS, vit. iurisc. lib. II. cap. 10. p. 156.
v) de caesar. cap. XXI III. §. 6.

DIO CASIUS *x*) ac LAMPRIDIVS *xx*) abunde confirmant, vti EVER. OTTO *y*), IO. BERTRANDVS *z*), GVIL. GROTIVS *a*) atque inprimis HADR. STEGERVS *b*) monent.

HAEC in tempora incidisse constat aetatem iuriconsulti; neminem tamen arbitrari oportet, in iisdem etiam tacitam habuisse in bonis tutorum suorum ac curatorum pupillos minoresue hypothecam. Seuerus et Antoninus quidem rescripserunt *c*): *non est interdictum tutoribus vel curatoribus, etsi ex eo titulo iudicati debitores sunt constituti, cum sua causa res suas alienare. Potuit ergo curator tuus cum suo onere obligare fisco nostro: nam et privato potuisset*; non possumus tamen legem hanc cum IAC. GOTHOFREDO *d*) ac IO. IAC. WISSENBACHIO *e*) ita interpretari, vt per eam tacitam hypothecam introductam esse statuamus. Si imperatores tacitam per id voluissent introducere hypothecam, curatoribus res suas alienare haud permisissent. Permittunt alienationem vocolisque *cum sua causa: cum suo onere* nihil aliud significant; quam quod debitum ipsorum pupillare hac in re ipsis haud impedimento sit. Iure nos ita explicare posse legem, ex ipsis artis grammaticae regulis patet, secundam quas verba haec *cum sua causa: cum suo onere* non possumus applicare ad res alienandas; sed ad tutores ac curatores. Eadem ratione cum IAC. GOTHOFREDO *f*) statuere debemus, DIOCLE-TIANVM aequè ac MAXIMINIANVM *g*) tacitam hypothecam hanc adprobasse, quod licentiam iis dederit, bona sua alicui donan-

x) p. 451.

xx) loc. cit.

y) vit. Papiniani, cap. XIII. p. 524.

z) de iuris perit. lib. I. cap. 22. p. 110.

a) loc. cit.

b) diff. de Vlpiano, cap. 2.

Denuo lucem adspexit in den
Hall. Brywaegen zur univ. gelehrten

Historie, tom. I. p. 211.

c) L. vn. cod. rem alien. gerent.

d) comm. ad cod. Theod. tom. I.

p. 365.

e) ad pund. disp. LI. tit. de admin.

et tut. cur. thes. 11.

f) loc. cit.

g) L. 17. C. de administrat. tutor.

donandi; sed ANTON. potius FABRO *h)* aliisque adfentimur, Constantinum primum eam introduxisse lege factis nota, quam in utroque codice, THEODOSIANO *i)* aequae ac IVSTINIANO *k)* deprehendimus. Exhibet hic constitutionem sequenti ratione: *Imp. Constantinus Eufemianae: pro officio administrationis tutoris; vel curatoris bona si debitores existant, tanquam pignoris titulo obligata, minores sibi vindicare, minime prohibentur. Idem est, etsi tutor; vel curator quis constitutus res minorum non administraverit. Dat. 7. cal. April. Treueris Volufiano et Anniano Coss.* Legislatorem hac lege hypothecam tacitam et cum ea ius reale pupillis tribuere, vel ex actione liquet reali, *vindicationis* nomine *l)* hoc loco designata; quum autem ante illam nemo existit imperatorum, qui id ipsis tribueret, illud ab ipso primum esse introductum, iure ac merito statuere possumus. Si inscriptio huius legis, intuitu nominis eius, ad quam est data, recte se habet, licet illud haud inueniatur in codice Theodosiano, est ea saltem rescripti species, quam *sub et adnotationem* vocamus: nonne vero multa noua iura imperatores iis quoque rescriptis introduxerunt? Concludimus potius ex eo, quod solum ad priuatum rescriptum sit datum et tamen conseruatum, antea legem de tacita hypotheca haud extitisse eandemque ob rem istam constitutionem tanta attentione dignam habitam esse, vt adhuc exstaret, vbi codex Theodosianus componeretur quumque GOTHOFREDVS neque in verbis: *minime prohibentur m)*, praesidium quaerere potest, quo coniecturam suam stabiliat, iure ac merito Constantino ius hoc reale tribuimus.

HAEC

h) iurisprud. Papin. tit. XII. de tutel. princ. III. illat. II. addas VL-
RIC. HVBERVM, praelect. iuris
civil. tit. in quibus caus. num. 4.
) lib. III. tit. XVIII. leg. I.

k) L. 20. C. de administr. tut.
l) BARN. BRISSON, de verb. signif. tom. II. p. 1356.
m) loc. citat.

HAEC quum ita sese habeant: necessario ex his colligendum est, VLPPIANVM non potuisse lege nostra, quam iam explicamus, respicere ad hypothecam tacitam, de qua loquimur: sed iam superest, vt, nec respexisse iurisconsultum ad eiusmodi ius reale, breuibus monstremus. Satis notum est, iuris interpretem optime saepius sibi consulere, si obscurus ipsi videtur digestorum locus et, vt lucem ei accendat, iurisconsulti scriptum, ex quo est delibatus, inscriptionum ope pristinum in statum restituit *n*). Medicinam hanc in lege eo maiori iure adhibere possumus, quum ex libro VLPPIANI est sumtus, ex quo plures leges in digesta: immo eundem titulum promanarunt *o*). Quodsi iam omnes has leges, vti V. C. CAR. FERDINAND. HOMMELIUS *p*) eas simul nobis exhibet, paullo curatius ponderamus, discimus, omnes has sumtas esse ex libro LXIII. ad edictum; VLPPIANVM autem de creditoribus atque iis potissimum, qui priuilegio essent muniti, videlicet de vxore *q*), de eo, qui ad refectionem aedium credidit *r*), de eo; qui habet funerariam actionem *s*), de deponente *t*) aliisque differere, ac, quatenus illi priuilegium habeant, explorare. Comparat itaque reuera nostra in lege cum iis tutores, quumque illis isto tempore inter creditores, vti aiunt chirographarios primus locus assignaretur, neque alium pupillis tribuit eumque solum here-
ditibus denegat. Videmus id quoque ex eo, quod de priuilegio solummodo sermo sit nostra in lege. Vbi alioquin in lege disputatur de priuilegio creditorum quorundam, sub eo semper praelatio, vni creditori chirographario prae alteri
com-

n) HENR. BRENCMANNVS *restituta*, p. 286.
de legum inscriptionibus, in WIELINGII *iurisprud. restituta* p. 145. p. 311.
 Et CHRIST. HENR. ECKHARDVS *hermeneut. iur. s.*, libr. I. cap. v. p. 175.
o) ABR. WIELING, *iurisprud.* *p*) *palingenesia librorum iuris vet.*
q) L. 17. D. de reb. auct. iud. praest.
r) L. 24. D. eod. tit.
s) L. 17. D. eod. tit.
t) L. 14. D. eod. tit.

competens indicatur v) privilegiarii creditores opponuntur hypothecariis x): immo inde euenit, vt in vulgatis digestorum editionibus leges quaedam tituli *de rebus auctor. iudicis possidendis* separatim *de privilegiis creditorum* conficiant titulum.

ITA quum explicanda est lex nostra, facile constat, quomodo iure quidam iurisconsultorum ob illam denegare se posse crediderint heredibus pupillorum hypothecam, quae ipsis in bonis tutorum suorum competit: ego vero peruenio ad principem huius scriptionis partem, videlicet sollempnia illa, quibus craftina luce viam ad adipiscendam doctoris iuris dignitatem sibi parabit

VIR PRAENOBILISSIMVS AC DOCTISSIMVS

IO. FRIDER. GÜNTHER,

ADVOCAT. DRESDENS.

Quamnam inierit vitae pariter ac studiorum rationem, verbis illis, quibus eam nobis descripsit, exponam:

Ortus sum MDCCXXXV. die XXIII. Septembris Misena, oppido non ignobili ad fluuium Albim in Marchionatu Misinae sito, honesto loco. Pater meus profectus ex satis antiqua gente militari, quae vexatis atque afflictis Hussitis in Regno Bohemiae studio atque amore horum doctrinae ducta Bohemiam praediaque ibi hereditaria derelinquens, in Sueciam indeque in Saxoniam secessit,

B

pater

v) BARN. BRISSON. *de verbor. signif. libr. XIII, p. IIII.*

x) L. 3. D. *quod cum eo, qui in alien. pot.*

pater, inquam, cuius memoriam in cineribus adhuc
 colo atque omni veneror pietate filiali, functus hoc in
 commemorato oppido publici cursus magistri officio.
 Mater, cui vitam refero acceptam, Freybergae nata,
 vrbe in montibus praecipua, fuit optima carissimaque
 mater, quam mihi prob dolor! in tenera adhuc consti-
 tuto aetate rapuit mors subito. Domi priuatis in-
 butus institutionibus permansi, dum ad annum perue-
 nissem quartum et decimum, quo confecto, pater meus
 optimus me commisit disciplinae V. C. HOERII,
 praeceptoris de schola electorali, quae Misenaefloret,
 meritissimi, in quo, vt ita dicam, non reperii
 simplicem litterarum humaniorum magistrum, sed
 patrem, quem ad hunc usque diem summis non pos-
 sum non prosequi officiis de singulari in me collata
 cura, de probitate atque integritate sua, qua semper
 in me fuit vir ille. Peractis in disciplina sua sex an-
 nis, missus sum a patre meo litterarum colendarum
 amplificandarumque caussa in academiam Lipsiensem,
 quo sectatus cum studia litterarum elegantiorum, tum
 iuris ciuilib et patrii per tres annos conuoratus in
 fine studiorum me contuli Ienam, consilio animoque,
 hac in academia celeberrima ea perficiendi, vbi et an-
 num peregi integrum. In illa igitur frequentavi
 praelectiones publicas Prof. celeb. MÜLLERI in
 Philosophiam, in Institutiones iuris ciuilib, praele-
 ctiones

*Etiones V. C. IOACHIMI Prof. Publ. in historiam iuris
 ciuilit, praelectiones conf. SAMMETII, in historiam
 vniuersalem Europae, praelectiones ill. BOERMII,
 Prof. celeb. in ius naturae, praelectiones SAMMETII,
 in pandectas, praelectiones, V. C. RICHTERI, Prof.
 Publ. in ius feudale, praelectiones SAMMETII, in
 ius canonicum, BREVNINGII, Prof. in hac vero secta-
 tus sum praelectiones beati BYDERI, Prof. Publ. lon-
 ge celeb. in ius publicum aequae ac feudale, porro
 praelectiones perillustris HELLFELDI, Prof. publ. in
 ius feudale, praelectiones illustr. WALCHII Prof. Publ.
 in ius Germanicum, tandem praelectiones beati SCHMIDII,
 Prof. Publ. in processum atque artem referendi ex actis.
 Reversus ad patrios lares patriamque conspiciens
 moesto ac cruento adhuc afflictatam atque oppressam
 bello, cuius memoria luctuosa animis ad summam usque
 inhaerebit senectutem, atque hac de causa Varsouiam
 anno MDCCLI. abiens, duobus hac in vrbe praesui fi-
 liis cuiusdam consiliarii belli, indeque iter faciens in
 Galliam anno MDCCLXI. versatus sum hoc in regno,
 dum ad finem prope vergeret bellum. Redux sub finem
 belli ad aram focumque patrium adscriptus sum anno
 MDCCLXIII. Dresdae iussu regio caussarum patronis,
 a quo inde tempore hac in ciuitate caussis vacauit
 orandis.*

Hic

Hic est dignissimus ille candidatus, qui illustri ordini iurisperitorum utroque in examine egregias animi dotes aequae ac praecellens, quam sibi adquisiuit, iuris scientiam egregie probauit; eius autem publicum specimen crassina luce, dissertationem suam inauguralem de *hypotheca pupillarum ac minorum feudali Saxonica tacita* sub meo praesidio defensus, exhibebit. Non dubito, MAGNIFICVM ACADEMIAE RECTOREM, ILLUSTRISSIMOS S. R. I. COMITES, PATRES ACADEMIAE VENERANDOS, HOSPITES OMNIUM ORDINVM HONORATISSIMOS AC GENEROSISSIMOS NOBILISSIMOSQUE COMMILITONES actum hunc praesentia sua cohortaturos esse, et, ut hanc beneuolentiam candidato nostro benigne exhibeant, meo meique ordinis nomine oro ac contendo, P. P. d. xv. Septembr. ann. postreparat. salutem

CICIDCCLXVIII.

ULB Halle
004 526 880

3

Sb

KD78

